

DE FRIESE GALERIJ

gebruiken voor exposities. Niet alleen om voor wat reuring te zorgen op deze afgelegen plek, maar ook om zichzelf te dwingen voortdurend met nieuw werk op de proppen te komen. Voor zijn duo-exposities nodigt hij kunstenaars uit die werk maken dat hem aanspreekt, maar die hem via dat werk ook uitdagen om zelf nieuwe wegen in te slaan. Zo brachten de landschappen van Wia Bouma hem ertoe om ook landschappen te maken. Maar dan anders.

SFEER

De landschappen van Bouma hebben geen titel. Om die reden weten we niet of ze zijn geïnspireerd op bestaande landschappen. Het is trouwens maar zeer de vraag of dat er in haar geval toe doet. Ze toont weliswaar zeegezichten, duinlandtaferelen en moeraslandschappen, maar telkens bekruipt je het gevoel dat er iets anders aan de hand is. Gaat het haar wel om het afbeelden van een al dan niet bestaande werkelijkheid?

Als je als het ware met de schilder meewandelt door haar werk, dan lijkt het wel alsof het landschap vooral dient als thematisch houvast. De inhoud is gegeven, maar het gaat haar eigenlijk om de vorm. Elk schilderij lijkt een zoektocht naar een zo vrij mogelijke weergave van het landschappelijke thema. En dan wordt het schilderen zelf een avontuur, een experiment met kleur en kleurcombinaties, verf en verdunningsmiddel, schrale en pasteuze toetsen, licht en sfeer. Als Bouma echt 'on the jazz' is, gaat het in haar landschappen alleen nog maar om verf en penseelstreek en is de totale abstractie niet ver weg.

Wia Bouma - Zonder titel (4)

Lichtbeelden

Kunstenaar Paul Andringa organiseert tweemaal per jaar een duotentoonstelling in zijn atelier in Raard. Nu exposeert hij samen met Wia Bouma. Onder de titel *Bright Light-Dark Light* brengen beiden een aantrekkelijke lofzang op het landschap. Althans, zo lijkt het.

Tekst Dirk van Ginkel

Als je het werk van Wia Bouma ziet afgedrukt in krant of tijdschrift, dan denk je al gauw dat ze heel grote schilderijen maakt. Niets blijkt minder waar. Als je het werk in het echt ziet, blijken haar schilderijen de omvang van een A4'tje nauwelijks te halen. Bouma is een kunstenaar (uit Leeuwarden) die in staat is om op een heel beperkt oppervlak een enorme landschappelijke ruimte te suggereren.

Dat verklaart waarom er in het kleine terpkerkje van Raard maar liefst dertig werken van haar getoond kunnen worden. Dat wil zeggen: naast de 26 schilderijen van Paul Andringa, de kunstenaar die in de kerk zijn atelier heeft en die ruimte twee keer per jaar gedeeltelijk inricht tot expositielokaal.

REURING

De tijd lijkt stil te staan in het middeleeuwse kerkje van het afgelegen Raard. Op het metalige geknars van het windvaantje na klinkt er geen geluid van buiten door. Er is niet veel meer dat herinnert aan het godsdienstig verleden. De gezangen zijn verklonken, de kerkbanken zijn jaren geleden al verwijderd, een orgel is er ook niet meer. Wat rest zijn een paar diep uitgebeitelde grafzerken en een wit geschilderde preekstoel uit de zeventiende eeuw. En prachtig invallend licht.

Als Andringa hier in 2019 zijn atelier vestigt, besluit hij al snel om de ruimte ook te

Wia Bouma - Zonder titel (3)
Wia Bouma - Zonder titel (2)
Paul Andringa - Coloured clouds

KANTELEN

Voor Andringa heeft abstractie iets vanzelfsprekends. Dat blijkt wel uit de vele gipsen objecten die overal in de kerk staan. Ooit waren ze onderdeel van een grote installatie, nu leven ze als het ware 'ontkoppeld' voort in hun niet te duiden vormen. Eenzelfde ont koppeling ervaar je in het zijn schilderwerk. In zijn landschappen zijn eventuele verwijzingen naar de realiteit teruggebracht tot uit veel lagen opgebouwde kleurvlakken. Je zou die vlakken kunnen zien als representaties van horizons, wolken, of boerderijen – we hebben immers de neiging om alles wat we zien te herleiden tot iets wat we kennen – maar het hoeft niet.

Je kunt je 'kijkrichting' ook kantelen en het werk vanuit vogelvluchtperspectief bekijken. Dan is het alsof je naar wegen kijkt en het verkeer van bovenaf ziet. Of je vergeet dat allemaal en je beziet de schilderijen als de abstracte kleurcomposities die het in laatste instantie zijn. Andringa's landschappen zijn 'landschappen'. Hij geeft zijn werk titels mee als *Break of day*, *Rhythm of light*, *Light source*, *Sunny sight*... Daarmee geeft hij aan dat het hem vooral te doen is om wat voor een schilder het belangrijkste is: het vangen en vastleggen van het licht.

Als er al figuratie in zijn schilderwerk sluipt, dan gaat dat bijna buiten Andringa om, zoals in het werk *The sky is broken*. Toen hij lustig laag over laag aan het kwasten was met zee-achtige blauwen en grijzen bleek er opeens een horizon te zijn ontstaan in het werk. Toen had hij dus tot zijn verrassing opeens een herkenbaar zeegezicht gemaakt. Maar dat is een uitzondering. Hij maakt kunst die het kijken niet stuurt maar juist loslaat. Dat typeert ook het beste werk van Bouma.

Bright Light-Dark Light
Terpkerk, De Buorren 8 in Raard
za 13-17 uur, t/m 14 mei
www.paulandringa.nl
www.wiabouma.nl